
COLOFON

Redactie

Martin Byttebier
056/77.59.27
redactie@aquatropica.be

Donald Samyn
056/21.09.06
donald.samyn@kulak.ac.be

Jan Algoed
056/21.90.74
j.algoed@worldonline.be

Alain Guillemin
0474/48.69.37
alain.guillemin@pandora.be

Homepagina

<http://www.aquatropica.be/>
info@aquatropica.be

Voorzitter

Erik Vansteenkiste
Langebrugstraat 4 bus 21, 8500 Kortrijk
056/35.08.48
vansteenkisteerik@vt4.net

Secretariaat

Donald Samyn
Korenbloemlaan 15, 8500 Kortrijk
056/21.09.06
donald.samyn@kulak.ac.be

Penningmeester-ledenadministratie

Jan Algoed
Sen. Claysstraat 5, 8500 Kortrijk
056/21.90.74
j.algoed@worldonline.be

Bankrekening

001-1057147-20

Lokaal

"De Klokke"
Boudewijn IX-laan 2, 8500 Kortrijk
056/21.79.90

Contactpersonen werkgroepen

Zoetwater

Gerrit Plovie 056/40.24.56
gerrit.plovie@pi.be

Zeewater

Jan Algoed 056/21.90.74
j.algoed@worldonline.be

Vijver

Gilbert Lapere 056/35.84.19
gilbertlapere@tiscalinet.be

Terrarium

Geert Vandromme 056/71.82.07
turtleboy@tiscalinet.be

Verzending

Kees Snoeren 051/30.47.01
kees.snoeren@pandora.be

Lidgeld 2002

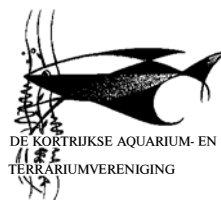
Lidgeld: € 20,-
Lidgeld + Aquariumwereld: € 28,-
Lidgeld + Het Zeeaquarium: € 40,-
Lidgeld + AW + HZA: € 54,-

Verantwoordelijke uitgever

Martin Byttebier 056/77.59.27

De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties

---

AQUATROPICA'S INFOBLAD*Jaargang 17 - juli/augustus 2002*

Colofon	1
Editoriaal	3
Jan Algoed	
Het monster in de put van Ekeren	4
Dieter De Smet	
<i>Potamotrygon laticeps</i>	9
Erik Lievens	
Koistory deel V	14
Rik Valcke	
Te koop	16, 29
Voor u gelezen	17
Schildpaddengelei, of het verhaal van de teloorgang van de Aziatische schildpad	
Martin Byttebier	
Reis in de natuur	21
Verslag algemene bijeenkomst 28 juni	
Dag van de Aquariaan	23
Vergadering zeewater 13 september:	30
De zwavelfilter	
Uitnodiging speciale bestuursvergadering	31
Agenda werkgroepen	32

EDITORIAAL

Juli en augustus zijn traditioneel „vakantiemaanden”. Dit is natuurlijk niet voor iedereen het geval, terwijl anderzijds sommigen beweren dat het voor gepensioneerden alle dagen vakantie is. Het is maar hoe je het voor jezelf bekijkt... In elk geval, geniet maar rustig van de mooie en hopelijk zonnige dagen.

Voor Aquatropica is het de kalmte voor de storm, want in september, oktober en november staat heel wat op de agenda. Dag van de Aquariaan, BBAT-congres en Aquatropica's infoweekend, terwijl alle andere geplande bijeenkomsten van de werkgroepen gewoon doorgaan.

We zullen dus onze handen moeten of beter gezegd „mogen” uit de mouwen steken. Het bestuur kan niet alles alleen gaan organiseren en uitvoeren en daarom rekt zij op de bereidwillige medewerking van vele leden. Iedereen wordt dan ook vriendelijk uitgenodigd tot de voorbereiding van en deelname aan de vermelde activiteiten.

Een bijzonderheid die moet vermeld worden is dat niemand minder dan ons lid Dieter Anseeuw, een voordracht zal geven op het BBAT-congres van zaterdag 7 september, een reden te meer om aldaar aanwezig te zijn.

Aan dit congres kan je trouwens gratis deelnemen, zonder middagmaal weliswaar.

Noteer alvast in je agenda:

7 en 8 september (BBAT-congres en Dag van de Aquariaan)
30 september (voorbereidende vergadering infoweekend),
en 2 en 3 november (**Aquatropica's infoweekend**).

Het worden beslist aquaristische hoogdagen waar we met z'n allen naar uitkijken. Je doet toch ook mee?

Jan

HET MONSTER IN DE PUT VAN EKEREN

Dieter De Smet

©duikschool The SeaMasters v.z.w.

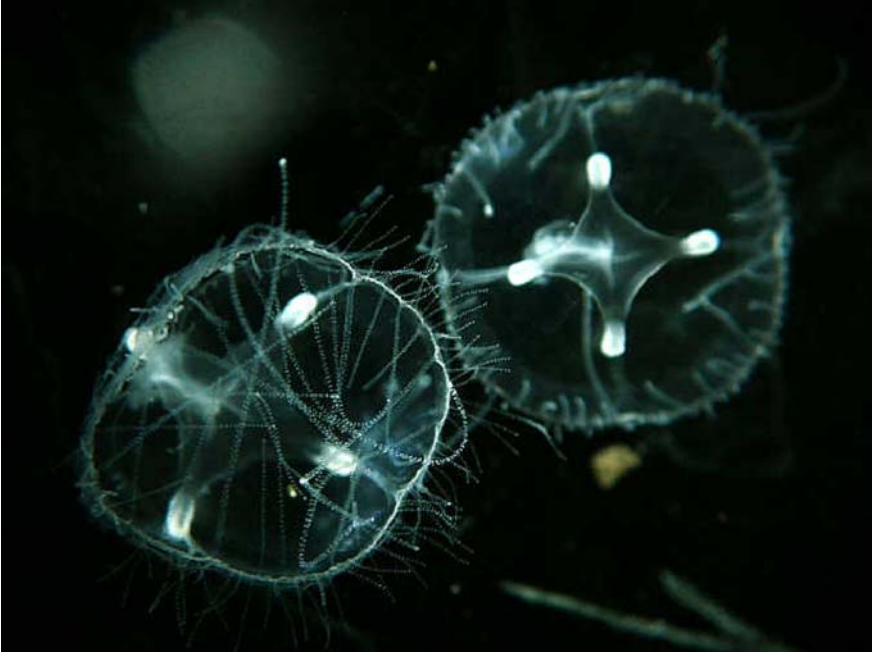
Het is de zoveelste gewone duik in 'de put'. Ik gebruik het woordje gewoon omdat nog maar weinig mensen het mooie van deze ogenschijnlijk saaie put hebben weten appreciëren. Nochtans heb ik er al meerdere prachtige duiken gedaan, waarbij zowel rivierkreeftjes en baarzen als karpers, driehoeksmosseltjes, hydra's, grote plekken sponzen, palingen, zwanenmossels (van wel tien cm groot!), modderkruipers, snoeken, talloze schelpen van miljoenen jaren oud, kilometers waterplanten en tonnen zand de aandacht trokken! Om nog maar te zwijgen van de ongelooflijke lichtinvallen die je kan meemaken, de geheimzinnige aantrekkingskracht van de donkere put als je langs de rand zwemt, de spannende gewaarwording als zou er een reuzegroot beest op je liggen wachten net achter het volgende heuveltje. Word je beloerd? !

Ben je het volgende slachtoffer van Het Monster Van De Put? ! Voor je het weet hangt je buddy achterop je fles, voorzichtig over je schouder mee te kijken...

Oog in oog met het monster

Het is één van die dagen dat het monster er even tussenuit knijpt, zodat een ontspannen duikje er wel inzit. Aan mijn hand een prille beginner, reeds enkele zoute duiken gedaan, maar nog geen zoetje. Een briefing zoals het hoort, de nodige uitleg over het leven dat we kunnen verwachten, een beschrijving van het landschap onder water, de geplande diepte, enfin, alles zit erop en eraan. Denk ik toch.

We steken nog maar net onze kop onder water of mijn oog valt op een witdoorzichtig iets. Totaal verbaasd, verrast en verbouwereerd denk ik eerst me vergist te hebben en met een grote snottebel van één of andere duiker te maken hebben, maar nee, het ding beweegt zeer sierlijk en zweverig door het water! Nu moet ik volledigheidshalve zeggen dat sommige snottebellen ook best sierlijk door het leven kunnen gaan, maar de schoonheid van dit wit, doorzichtig ding is van een heel andere klasse: het is zowaar een kwal!

Een KWAL!

Misschien dat je eurocent niet valt (bij mijn buddy is dit ook niet het geval, ze is vol kinderlijke vreugde naar een school baarsjes aan het kijken) maar een kwal in zoet water maakt dat ik jubelend wilde gebaren aan het maken ben naar mijn buddy, om haar er op te wijzen dat dit best wel héél bijzonder is. Zij heeft echter zo iets van 'een kwal, so what, die hebben we in Wemeldinge al véééél groter gezien', en staart verrukt verder naar de school baarsjes. Voor mij (die alleen de grote blauwe, roze of bruingestreepte kwallen van onze kustwateren kende) komt een zoetwaterkwal over als een contradictio in terminis. Pardon, een tegenstrijdigheid.

Even een serieus woordje uitleg over dit kwalletje.

De gehele zoölogische wereld was uitermate verbaasd toen in 1880 in een Londens zoetwateraquarium kleine kwalletjes werden ontdekt. Deze werden toen ongeveer tegelijkertijd door twee Engelse zoölogen beschreven (weliswaar onder verschillende namen).

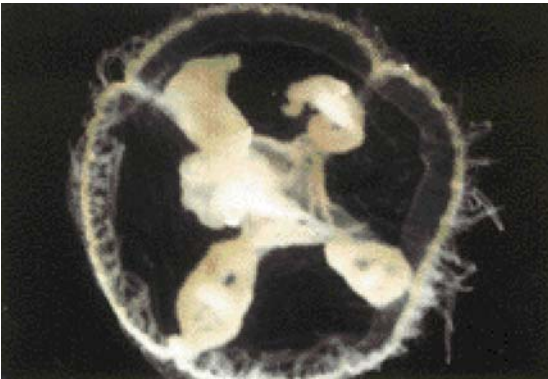
Ray Lankester noemde ze ' *Craspedacusta sowerbii*', terwijl de andere Engelman, een zekere Allman, er de naam ' *Linnocodium victoria*' op plakte. De oudste naam krijgt prioriteit, en zodoende werd het dus *Craspedacusta sowerbii*'. Zeventien zeer snel achter elkaar zeggen voor het slapengaan blijkt een goed middeltje te zijn tegen rimpels, hoofdpijn en stress. Ook rotte tanden zouden spontaan uitvallen!

Er bestaan slechts twee echte zoetwaterkwallen (de overige zijn brakwater- of zoutwaterkwallen); deze hebben een typische generatiewisseling. Onder generatiewisseling verstaan we een regelmatige opeenvolging van ongeslachtelijke en geslachtelijke voortplanting.

Bij de zoetwaterkwal komt de ongeslachtelijke voortplanting voort uit een poliepstadium. Op de poliepen ontstaat knopvorming, dewelke na enige tijd worden afgestoten. De afgestoten knoppen, die in feite nieuwe poliepen zijn, zetten zich direct vast op een vast substraat (steentjes, schelpen, hard zand,...) met hun basale gedeelte (= voetgedeelte). Na het volwassen worden van deze poliepen ontstaan weer knoppen die op hun beurt worden afgestoten, enz enz. De onaanzienlijk kleine, solitair levende (soms in zwak ontwikkelde kolonies) poliepjes hebben een min of meer langgerekt zakvormig lichaam zonder tentakels en zijn uitgestrekt niet langer dan anderhalve mm!

Het middelste deel van het lichaam is iets gezwollen, om te eindigen in een rondachtig kopje, bezet met talrijke netelcellen (waarvan het gif in verhouding tot de afmetingen zeer sterk is). In het midden van de netelcellen bevindt zich de mondopening.

De poliep is vrijwel doorzichtig, alleen het kopje is donkerder van kleur. (Mocht je ooit een poliepje tegenkomen met een grijs- of groenachtige kleur,

dan komt dit door nog kleinere alges die voornamelijk het basale gedeelte bedekken).

Deze poliepen zijn zeer vraatzuchtig; hun voedsel bestaat uit verschillende soorten dierlijk plankton, die verlamd worden zodra ze in contact komen met de netelcellen om vervolgens

door de ver opengaande mond te worden verorbert. Het kan zijn dat, in een bepaald meer of bepaalde rivier, er jarenlang enkel deze ongeslachtelijke voortplanting voorkomt om dan plots (door bvb. een stijging van temperatuur) over te schakelen naar een geslachtelijke voortplanting.

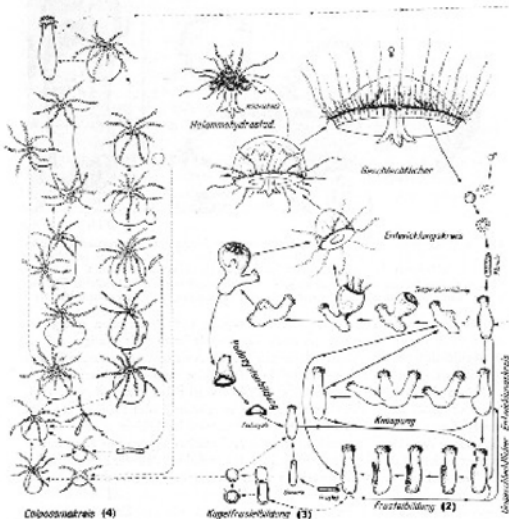
Ook in dat geval vormt de poliep zoals steeds een knop, maar in plaats van een nieuwe poliep groeit er een meduse (=kwal) uit. Men noemt dit een hydro-meduse.

Er is nu sprake van een vrijzwemmend stadium. De kwalen scheiden zaadcellen en/of eicellen af, al naargelang weet je wel, waaruit na samensmelting een vrucht ontstaat. Hieruit groeit een planularlarve. Deze planularlarve zet zich op haar beurt vast op de bodem en groeit uit tot een poliep. Hierop groeit een knop, waaruit een meduse komt, en we zijn weer rond met onze cyclus.

De zoetwaterkwal is dus in staat om naargelang de omstandigheden zich geslachtelijk (poliepkjes die kwalletjes vormen) of ongeslachtelijk (poliepkjes die poliepkjes vormen) voort te planten.

Het lijkt eenvoudig en voor de geslachtelijke voortplantingsfase is dat ook zo. Bij de ongeslachtelijke voortplanting komen nog enkele zaken naar boven: al naargelang de omstandigheden (slecht, koude, droogte, ...) krijgen we telkens een andere manier van poliepvorming.

Volgen op het schema zal nodig zijn om er iets van te begrijpen. We zien rechts onderaan de poliepstadia.

'Knospung' (1) de meest normale en meest voorkomende vorm: de poliep krijgt een knop, die groeit uit tot een andere poliep, wordt afgestoten en zet zich vast.

'Frustelbildung' (2) is nog vrij veel voorkomend : de poliep krijgt een uitstulping, de frustel, die na enige tijd wordt afgestoten. De frustel groeit uit tot een Saccula. Deze is beperkt vrijzwemmend en kan op eigen houtje op jacht gaan naar voedsel: mits het op-

zuigen van water dat vervolgens door een samentrekken van het lichaam via de mond wordt uitgestuwd, ontstaat een kleine voortgang. Na enige tijd gaat ook de Saccula over in een vast stadium: we hebben terug de gekende poliepvorm van in het begin.

'Kugelfrustelbildung' (3) komt voor als de omstandigheden plots verslechteren: dit is een noodoplossing van de poliep om te kunnen overleven. De Kugelfrustel groeit uit tot een Calposoma (4) met tentakels ! En zelfs in deze omstandigheden kan de Calposoma beroep doen op drie verschillende manieren om het behoud te verzekeren:

- Ofwel vormt er zich een frustel, die na enige tijd vrij te hebben rondgezwommen als Saccula, een nieuwe Calposoma wordt.
- Ofwel vormt er zich een nieuwe kogelfrustel die dadelijk uitgroeit tot een Calposoma.
- Ofwel groeit er op de hele Calposoma een nieuwe Calposoma die volgroeit wordt afgestoten.

Worden de omstandigheden terug beter dan zal de Calposoma vergroeien tot een poliep van de eerste vorm.

Blijven de omstandigheden verbeteren en wordt zo de temperatuur aangenaam, dan kan er uit dit poliepenstadium een meduseknop groeien. Als alles goed gaat krijgen we nu een vrijzwemmend sierlijk kwalletje !

Het minuscuul kleine kwalletje doorloopt natuurlijk ook enkele stadia vooraleer het volwassen is. Eerst is er het Ryderi-stadium : het kwalletje is nu één mm groot en heeft acht tentakeltjes. Snel daarna volgt het zestiententakelstadium: grootte is nu anderhalve mm. De kwal groeit, krijgt meer tentakels. Bij volle wasdom is de kwal ongeveer 22 mm groot met een 400-tal tentakels.

En geloof het of niet, DAT is nu wat ik gezien heb !

Zelfs na zovele duiken in die voor zovele mensen saaie put kan je boeiend leven ontdekken. Het zou trouwens kunnen dat het enkele jaren op zich laat wachten vooraleer ik nog een kwalletje tegenkom in de put. Of het wordt een ware overwoekering elke nazomer.

Duik ze nog frisjes, maar beware voor het monster.

Copyright © duikersclub The Seamasters.

Deze tekst (geheel of gedeeltelijk) mag enkel gekopieerd worden mits schriftelijke toelating van de auteur en/of de siteverantwoordelijke van The Seamasters.

<mailto:seamasters@freegates.be>

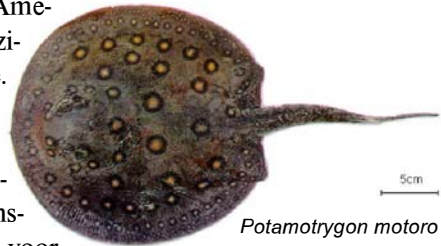

POTAMOTRYGON LATICEPS

door Erik Lievens, Aquarianen Gent

*Wij steken van wal met deze nieuwe reeks met een heel speciale vissoort, namelijk de *Potamotrygon laticeps*, behorende tot de familie van de Potamotrygonidae; bij iedereen bekend als de roggenfamilie. Als wij spreken over roggen, dan denken velen onder ons dat we deze enkel in een zoutwatermilieu aantreffen, omdat ze geregeld te koop worden aangeboden in de viswinkels om te voldoen aan onze culinaire behoeften. *Potamotrygon laticeps* is een zoetwaterrog die voor menig aquariaan een uitdaging is, om eens te houden in een aquarium.*

Deze vissoort komt voor in het Zuid-Amerikaanse continent, meer bepaald Brazilië, Paraguay, Uruguay en Argentinië. Roggen hebben de typische eigenschap om zich in rusttoestand in te graven in de bodem; vandaar de noodzaak, wil men deze vis optimale levensomstandigheden geven, om te zorgen voor

Potamotrygon motoro

een zanderige bodem die minstens tien cm dik mag liggen. Het zijn namelijk geen bulldozers die graafarmen hebben om in kiezelbodems te graven.

Roggen horen thuis in speciaalaquaria met een groot bodemoppervlak. Het aquarium hoeft niet zo hoog te zijn: er moet meer aandacht besteed worden aan oppervlakte, dan aan volume. Zoals onze meervallen zijn het ook bodembewoners.

Het houden van deze zoetwaterroggen houdt in dat wij moeten afzien van wortelende planten. Door de graafmethodes van *Potamotrygon laticeps* is het ondoenbaar planten vast te houden in de bodem. Enkel drijf- of substraatplanten kunnen in overweging genomen worden om het aquarium wat op te fleuren. Dan nog is het niet zo evident om deze planten te houden omdat roggen, eenmaal ze in beweging zijn, door hun op- en neerwaartse beweging van hun "vleugels" veel bodemvuil doen opwarrelen, dit vuil zal zich dan vastzetten op de bladeren, die dan zullen verstikt worden, met algvorming tot ge-

volg. Willen wij dus een aquarium inrichten in functie van deze roggen, dan zullen wij moeten gebruik maken van stenen en kienhoutwortels. Opletten dat wij geen elementen gaan gebruiken die scherpe kanten hebben, anders gaan onze roggen zich zeker kwetsen.

Het zijn heel vredelievende vissen, die gerust kunnen samengehouden worden met vissen die de middelste en bovenste waterlagen bevolken. Voorwaarde: wij moeten op onze beurt een keuze maken van vissoorten die eveneens niet agressief zijn. In stresstoestand zullen wij deze roggen niet veel zien, want dan duiken ze in het zand en zien we enkel hun oogjes erbuiten steken.

Onderkant van *Potamotrygon hystrix*

Roggen zijn wel heel gevoelig voor waterverontreiniging, het is dus van groot belang dat wij zorgen voor een ruime, bij voorkeur biologische filtering. Aan de watersamenstelling hoeven we geen grote aandacht te besteden. Zoals voor praktisch alle vissen van het Zuid-Amerikaanse continent, houden wij het water langs de zachtzure kant t.t.z. een pH die ligt tussen de 6,5 en 7 en een totale hardheid van ongeveer 10° GH voldoet uitstekend.

Het geslachtsonderscheid is niet zo heel moeilijk te determineren. De mannetjes hebben felle contrasterende kleuren en hebben vingervormige verdikkingen aan hun buikkieuwen.

Een onaangename eigenschap dat deze vissoort heeft, is zijn met weerhaken uitgeruste rugstekel die hij bij gevaar rechttop kan zetten. Als we ze om de één of andere reden willen uitvangen, dan zullen wij dus moeten opletten dat wij geen verwondingen oplopen. Ik zeg niet dat men onmiddellijk gaat doodval- len, maar een gevaar voor ontstekingen is niet denkbeeldig. Ook bij het uit- vangen met een net moet men heel zorgvuldig te werk gaan: als de stekel in het net blijft steken, kan de vis verwondingen oplopen. Wel is het zo dat deze stekel tot driemaal toe kan teruggroeien.

Zijn vissenlichaam is afgeplat en de gepaarde vinnen zijn aan elkaar gegroeid en vormen een dunne strook over de volledige zijflanken van de vis. Het in- wendige van de vis bestaat hoofdzakelijk uit kraakbeen, terwijl de buitenzijde bedekt is met schubben. Ze zijn uitgerust met een stevig gebit, men moet dus geen cyclops en watervlooien geven. Stevige voedselsoorten, bij voorkeur le- vend zoals regenwormen, mosselvlees, garnalen en muggenlarven, strekt hen tot aanbeveling. Bij gebrek aan levend voedsel kan er ook diepvriesvoer ge- geven worden. Let wel! Ontdooi steeds het voedsel voor het aan uw vissen te geven: dit geldt trouwens voor alle vissoorten. Darmstoornissen of bek- schimmel kan voortspuiten uit het eten van ijskoud voedsel.

Roggen zijn prachtige dieren en kunnen zich zeer majestueus door het water bewegen. Persoonlijk zal ik er nooit in slagen om me op zo een elegante ma- nier door het water te bewegen.

Copyright © Aquarianen Gent.

Deze tekst (geheel of gedeeltelijk) mag enkel gekopieerd worden mits schriftelijke toelating van de auteur en/of de siteverantwoordelijke van de Aquarianen Gent. <mailto:johan@aquariana.be>

Noot van de redactie.

De rogachtigen (dus ook de zoetwaterroggen) behoren net als de haai-ach- tigen en de zeeratachtigen tot de klasse CHONDRICHTHYES, of in verstaanbare taal, de klasse der kraakbeenvissen. De meeste vertegenwoordigers van deze klasse komen enkel voor in zout- en/of brakwater. De gekende uitzondering op de regel is de familie *Potamotrygonidae* of de zoetwaterroggen. Deze komen, zoals de Nederlandse naam suggereert, uitsluitend voor in zoetwater. De familie zoetwaterroggen wordt gevormd door drie geslachten: *Potamotrygon*

(achtttien soorten), *Paratrygon* (één soort) en *Plesiotrygon* (één soort). Samen dus een twintigtal soorten. De grootte (schijfwijdte) van de zoetwaterroggen varieert tussen de 25 cm (*P. schuehneri*) en 95 cm (*P. brachyura*).

De zoetwaterroggen komen enkel voor in Zuid-Amerikaanse rivieren die uitmonden in de Atlantische Oceaan of de Caraïbische Zee. Ze komen echter niet voor in het São-Franciscobekken (Noordoost-Brazilië) en in de Atlantische Oceaan uitmondende rivieren van het Noordoost-en Zuidoost-Brazilië's Atlantisch regenwoud. Tevens zijn ze afwezig in het riviersysteem van de bovenloop van de Paraná en in rivieren ten zuiden van de La Plata rivier (Argentinië).

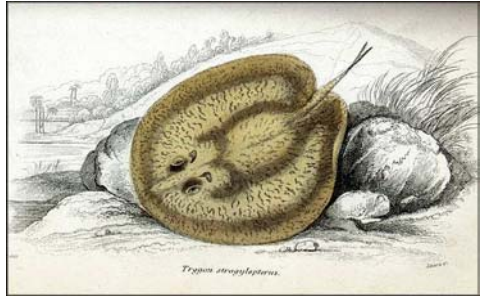

Trygon hystrix = *Potamotrygon hystrix*
naar Schomburgk 1860

De meeste zoetwaterroggen, met uitzondering van bv. *Potamotrygon motoro*, die een vrij groot habitat heeft, zijn gebonden aan één riviersysteem. Sommigen zoals bv. *P. leopoldi*, zijn zelfs gebonden aan een welbepaalde rivier. Deze hoge graad van endemisme (uitsluitend voorkomen op een welbepaalde plaats) maakt dat de zoetwaterroggen zeer gevoelig zijn aan milieuverstoreningen en/of aan ongecontroleerde vangst. Omdat deze vissen momenteel nog moeilijk na te kweken zijn, is het overgrote deel van de roggen dat in de handel aangeboden wordt wildvang.

In het artikel wordt gewag gemaakt van de rugstekel. Naar mijn mening bevat dit gedeelte een paar foutjes. Zo vergeet de schrijver te vertellen dat de stekel bedekt is met een giftige substantie. Gelukkig is het gif niet van die aard dat men er direct het bijltje bij neerlegt als men gestoken wordt, maar het kan toch wel grote (door de weerhaken), extreem pijnlijke wonden veroorzaken. Omdat men in vele gevallen in een gebied vertoeft waar medische hulp lang op zich kan laten wachten, kan zo'n prik soms toch dodelijk zijn. Om een voorbeeld te geven: de Colombiaanse gezondheidsdienst registreert jaarlijks meer dan tweeduizend gevallen van roggente-

ken. De cijfers over een periode van vijf jaar van een klein lokaal ziekenhuis spreken voor zichzelf: acht doden, drieëntwintig amputaties van de onderbenen en honderdveertien mensen totaal werkonbekwaam. Van alle zoetwaterroggen wordt *P. motoro* beschouwd als de gevaarlijkste. Een tegengif is niet gekend, maar omdat het hier gaat om een thermolabiel (niet bestand tegen warmte) proteïnegif kan men het gif proberen te neutraliseren door de wonde gedurende 30 tot 90 minuten onder te dompelen in zeer warm water. Hoe warmer hoe beter. Niet voor niets heeft de inheemse bevolking meer angst voor roggen dan voor Piranha's.

Trygon stroglylopterus = Potamotrygon stroglylopterus naar Schomburgk 1860

Verder zegt de auteur: "Ook bij het uitvangen met een net moet men heel zorgvuldig te werk gaan: als de stekel in het net blijft steken, kan de vis verwondingen oplopen. Wel is het zo dat deze stekel tot driemaal toe kan teruggroeien." Dat de stekel in het net kan blijven hangen en dat hij uitval terug aangroeit is waar, maar in feite is dit niet anders dan een natuurlijk proces dat door een ongelukje versneld werd. De stekel van de rog is nl. onderhevig aan een natuurlijk proces van afslijten, uitvallen en terug aangroeien. Deze cyclus herhaalt zich twee- tot driemaal per jaar. Als men aandachtig de staart van een rog bestudeert, zal men opmerken dat in vele gevallen onder de oude stekel zich een jongere stekel bevindt. Op deze manier zit de rog nooit zonder verdedigingswapen. De meeste zoetwaterroggen bezitten slechts één stekel, sommigen zijn echter de trotse bezitter van twee of meer van die dingen. Naast de beweegbare giftige stekel bevatten de bovenkant van de staart en de rand van de schijf van vele roggen nog een tot meerdere rijen tandachtige uitsteeksel, doornen en verdikkingen.

Interessant om te weten is dat de zoetwaterrog ovovivipaar of eierlevendbarend is. m.a.w. het embryo ontwikkelt zich in een ei dat in de moederbuik blijft. Ze kippen als het ware uit in de moederbuik. De kroost wordt dus als zelfstandige wezens ter wereld gebracht. Naargelang de soort worden met iedere dracht tussen de twee tot zeven jongen geboren.

Martin Byttebier

KOISTORY

Deel V
Rik Valcke

Uit de vorige aflevering onthouden we dat mijn vrouw en ik door een bestuurslid van de Koivrienden uitgenodigd werden om eens mee te gaan naar Engeland.

Uiteraard zijn we ingegaan op zijn uitnodiging en op een zaterdag in maart 1995 was het zover. Die dag hebben we een viertal koidealers bezocht. Overal werden we heel goed ontvangen en konden we veel informatie verzamelen. De koi was van heel goede kwaliteit en je zag meteen dat je met uitermate er-

varen mensen te doen had. Als je bedenkt dat de Engelsers reeds in de jaren zestig hun eerste koi importeerden lijkt me dit ergens normaal. Deze mensen hebben een voorsprong van maar liefst dertig jaar op ons.

Sommige winkels waren niet gemakkelijk te vinden waardoor we een paar keer verkeerd reden, maar we raakten wel overal op de bestemming. Het Engelse landschap is op sommige plaatsen zo mooi dat je denkt nog in de middeleeuwen te zitten. De laatste dealer die we aandeden, na een hele dag rondtoeren was, Koi Water Barn te Shelsfield, op zo'n honderd kilometer van Dover. Bij aankomst kregen we meteen thee en koffie aangeboden. In deze zaak bevindt zich Englands grootste koi. Het is een goudgele vis van zeker een meter lang en ze noemt Audrey. Op een bord konden we lezen dat voor Audrey reeds grote sommen geld werden aangeboden, maar ze is niet te koop. Na de prachtige koi aanschouwd te hebben, bekeken we samen de filters en andere materialen die ik nodig had om een koivijver te maken. En inderdaad van heel wat producten lagen de prijzen stukken lager dan in België. Natuurlijk had de koers van de Engelse munt er veel mee te maken. Enkele maanden

eerder was door toedoen van een Britse zakenman de koers van de aond als een pudding ineen gezakt. Het pond stond toen aan een historisch dieptepunt van slecht 47 BEF.

We luisterden heel aandachtig naar de verkoper die over een ruime koi-ervaring beschikte. Hij raadde me aan om eerst de filter te plaatsen en dan pas aan de vijver te beginnen. Dit is de regel voor een koi-vijver: eerst kijken hoeveel plaats je hebt voor de filter en dan pas kijken voor de vijver.

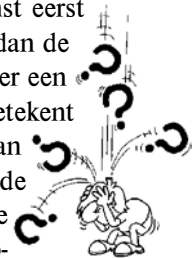
Toen ik de prijs van een filter omrekende kon ik de uitkomst eerst niet geloven en rekende het nog twee keer uit, het was meer dan de helft goedkoper. Na overleg met mijn vrouw werd beslist om er een te bestellen. De filter is er een van het type "gravity", wat betekent dat hij in de grond op gelijke hoogte van het waterniveau van de vijver moet zitten, omdat we de zwaartekracht als stuwende kracht gebruiken. Er is alleen een circulatiepomp nodig die het water uit de filter onttrekt. Zo ontstaat er vanzelf een stroming omdat water altijd gelijk wil staan. Het grote voordeel van deze filter tegenover een pomp aangedreven filter is dat we er een pomp kunnen op aansluiten die veel minder stuwkracht nodig heeft en dus minder elektriciteit verbruikt, bv. een chauffagecirculatiepomp. Dit is een behoorlijke besparing op de energierekening, want bedenk dat deze pomp continu blijft draaien. Ik bestelde ook meteen een vortex(voorfilter), de bodemdrainages, een UV-lamp, een highblow luchtpomp en nog wat klein materiaal.

Ik sprak af met de man om alles over twee weken te gaan halen. Met een gehuurde bestelwagen ben ik dan helemaal alleen het materiaal gaan afhalen. Niettegenstaande dit pas de tweede keer was dat ik met de wagen Engeland bezocht, ben ik zonder brokken te maken ter plekke geraakt. Bij mijn aankomst bleek alles al klaar te staan om ingeladen te worden. Alle afspraken waren correct nagekomen.

De terugreis verliep eveneens rimpelloos. Ik had wel enige schrik dat de douane in Dover mij zou controleren. Gelukkig was daar totaal geen sprake van. Men mag blijkbaar alles uit Engeland exporteren, importeren is een andere zaak.

In mei heb ik dan een container gehuurd en op een zaterdag heb ik eigenhandig de filterput uitgegraven. Deze klus was zeker geen sinecure hoor. De hele dag gra-

ven, uit de put stappen, bakwagen uitkippen in de container, terug gaan graven. Dit was een karwei die in de kleren kroop. Twee weken nadien had ik nog steeds spierpijn. Nadat deze klus geklaard was heb ik dan samen met mijn buurman het beton door middel van een kleine betonmolen gemaakt. Toen het beton uitgehard was heb ik dan de muren gemetseld. Dit deed ik telkens na mijn dagwerk of in de week-ends. Ik had toch gans de zomer tijd om dit af te werken, zodoende was er geen haast bij. Eens de muren er stonden heb ik deze dan nog met een cementlaag ingestreken. Dit om het geheel een minder ruw uitzicht te geven. Op de muren heb ik dan latten uit geïmpregneerd hout gemonteerd om vervolgens dwars daarop bankirai-latten te leggen. Door de grote breedte plooiden de planken nogal door toen we erover liepen. Daarom heb ik in het midden van de put een metalen L-profiel gemonteerd en daarmee was dit ook opgelost. Nu kon ik de vortex en de filterbak in de put plaatsen en konden we het volgende jaar afwachten.

Te Koop

- ✓ **Zeeaquarium** 1m30 x 60 x 70 met 100 kg levend steen +/- 50 lagere dieren enkele vissen en garnalen. Voorzien van HQI en afschuimer. Moet weg wegens verandering van onze winkel. Bloemen Iris te wevelgem : 056/41.70.12
- ✓ **Zeeaquarium** 1m30 x 55 x 60. Droog/nat filter, eiwitafschuimer, 2x HQI 150 W, steenkorallen. Prijs € 620,- Filip Wyseure, gsm: 0476-86 86 26 Wielewaalstraat 11, 8840 Oostnieuwkerke (Roeselare)

AQUARIANA 2002

Aquariumtentoonstelling 14-22 september
in de plantentuin van de UNIVERSITEIT Gent
Ledeganckstraat 35, 9000 Gent

VOOR U GELEZEN

Schildpaddengelei of het verhaal van de teloorgang van de Aziatische schildpadden

Vertaling & bewerking Martin Byttebier

Volgens natuurbeschermers wordt het voortbestaan van de zoetwaterschildpadden in geheel Azië in gevaar gebracht door de steeds maar groeiende vraag naar schildpaddengelei. Deze gelei wordt door de Chinezen allerlei geneeskrachtige eigenschappen toegedicht. Soms wordt schildpaddengelei ook gewoon als snack gegeten.

Er bestaan verschillende traditionele recepten om gelei klaar te maken. Eén van deze recepten vereist bv. dat men het schild en de harde onderbuik van de driestreepdoosschildpad (*Cuora trifasciata*) vermaalt tot poeder en dit dan samen met allerlei medische kruiden stooft. De zo bekomen gelei zou dan heilzaam zijn tegen kanker en nierkwalen.

De driestreepdoosschildpad is tegenwoordig zo'n zeldzaamheid geworden dat men in Hong Kong gemakkelijk 1.000 USD/kilo schildpad betaalt. In euro vertaalt dit zich in zo'n 1.019,99 EUR (41.146 BEF). Deze buitensporige prijs betekent dat jagers zullen blijven proberen deze schildpad te vangen totdat het laatste exemplaar in de pot is verdwenen. Zelfs al moet men maanden zoeken vooraleer men een driestreepdoosschildpad vindt, het blijft toch lonend. Een volwassen dier vertegenwoordigt immers meer dan een jaarwedde. Deze schildpad is een trage groeier die zelfs in zijn natuurlijke omgeving moeilijk tot kweken komt. Deze negatieve eigenschappen, samen met de meedogenloze vangst hebben er voor gezorgd dat

Cuora trifasciata (Bell 1825)

de driestreepdoosschildpad in China reeds ecologisch uitgestorven is. Dit wil zeggen dat er te weinig individuen rondlopen om te kweken en een gezonde leefgroep tot stand te houden. Het is slechts nog een kwestie van tijd vooraleer de laatste vrij levende driestreepdoosschildpad van de aardbodem verdwenen zal zijn.

Natuurlijk is het niet alleen de driestreepdoosschildpad die er sterk op achteruit gaat. Vele andere gaan spijtig genoeg dezelfde kant op. Op de rode lijst van schildpadden, samengesteld door IUCN (International Union for Conservation of Nature and Natural Resources), worden 67 van de 89 Aziatische schildpadden

boekstaafd als in gevaar verkerend. Vier jaar terug waren dat er maar 33, een verdubbeling dus. Van die 67 soorten zijn er 45 soorten die met uitsterven bedreigd worden of bijna uitgestorven zijn. Geen rooskleurige situatie dus. Dat de situatie in China zeer ernstig is kan men afleiden uit het feit dat op de markten tegenwoordig bijna geen inheemse schildpadsoorten meer worden aangeboden. Dit kan alleen maar betekenen dat ze uitgestorven zijn of dat er zo weinig van overblijven dat het niet meer lonend is ze te vangen. Hun plaats wordt nu ingenomen door schildpadden uit andere landen. Er worden zelfs roodwangschildpadden ingevoerd. Spijtig genoeg heb ik geen recente data gevonden, maar in 1977 bv. werden er meer dan drie miljoen roodwangen door de v.s. naar Hong Kong en China geëxporteerd.

De populariteit van de schildpaddengelei kan afgeleid worden uit het succes dat enen Ng Yiu-ming heeft. Hij begon zijn loopbaan in 1991 met één specialiteitenwinkel in Hong Kong. De dag van vandaag voert hij het bevel over een keten van 68 dergelijke winkels in Hong Kong, Macau en China. De eigenaar van de keten beweert bij alles wat hem heilig is, dat er bij hem geen driestreepdoosschildpadden verwerkt worden. Ze zijn veel te duur om te gebruiken. Trouwens als men de juiste kruidenmix gebruikt is volgens Ng de gelei gemaakt van een andere schildpadsoort even goed.

Het is onduidelijk hoeveel schildpadden er jaarlijks in pillen gedraaid worden of achter de kiezelen van de Aziaten verdwijnen. Hong Kong zag de import van

levende schildpadden in de jaren 90 met 330 % toenemen. Vorig jaar importeerde Hong Kong zo'n 5,8 miljoen levende schildpadden. Schildpadden bestemd voor de Chinese markt worden vaak via Hong Kong het land binnengebracht. Ook de illegale schildpaddenhandel maakt vaak gebruik van Hong Kong om zijn waar China binnen te brengen. In december 2001 konden de Hong Kongse autoriteiten een recordvangst optekenen van 7.500 gesmokkelde schildpadden.

Jaarlijks worden er via Vietnam, Cambodja, Thailand, India, Indonesië, Maleisië, Taiwan, Japan en Singapore miljoenen (de schattingen lopen uiteen van drie tot twaalf miljoen) dieren, al dan niet legaal, China binnengebracht. De hoge prijzen die men momenteel biedt zet nog meer boeren en vissers aan om schildpadden te vangen. Zelfs in de welvaartsstaat Hong Kong werden vorig jaar zo'n 700 schildpadvallen ontdekt. Deze lagen verborgen in parken en stromen.

Beetje bij beetje komt er een kentering in de zaak, maar of deze in staat zullen zijn het tij te doen keren is zeer de vraag. In 1999 verbood China de import van weekschildpadden en vorig jaar verbood China de import van levende schildpadden uit landen die de verkoop van deze dieren niet controleren via een verdrag ter bescherming van bedreigde diersoorten.

In juli 2000 werden alle *Cuora*-soorten op de CITES bijlage II lijst geplaatst. Spijtig genoeg schijnen noch China noch de schildpadexporterende landen zich te houden aan de regels. Nog steeds worden er op de Chinese markten schildpadden aangetroffen die op de bijlage II, jazelfs op de bijlage I lijst voorkomen.

Langs de ene kant betekent de toenemende vangst een feest voor taxonomen. Vrij regelmatig duiken op de markten nieuwe soorten op. Zo werd bv. in 1997 op een Chinese voedselmarkt een tot dan toe onbekende *Cuora*-soort ontdekt. In 1998 kreeg ze dan haar Latijnse naam, *Cuora amboinensis lineata*. Langs de andere kant duidt het opduiken van onbekende soorten aan dat de vangst van schildpadden zeer effectief gebeurt. Om aan

Cuora amboinensis (Daudin 1802)

Cuora zhoui Zhao 1990

de steeds maar stijgende vraag naar schildpad te voldoen is men genoodzaakt om steeds meer nieuwe, veelal ongerepte gebieden te ontginnen. De schildpadden, die in deze gebieden voorkomen hebben over het algemeen maar een vrij beperkt habitat zodat ze nogal snel in gevaar komen. Een vb. hiervan is *Cuora zhoui* die in 1989 ontdekt werd. Buiten de lokale bevolking heeft nog niemand deze schildpad

in zijn habitat waargenomen. Het heeft er alle schijn naar dat *C. zhoui* reeds uitgestorven is. Op de markt waar Zhou's waterdoosschildpad gevonden werd, worden ze in ieder geval de laatste jaren niet meer aangeboden.

Laat we hopen dat de diverse fokprogramma's die het Westen heeft opgezet vele schildpadsoorten van de ondergang zullen redden.

CITES: Convention on International Trade in Endangered Species of wild fauna and flora of in het Nederlands: Overeenkomst inzake de internationale handel in bedreigde uitheemse dieren en planten.

Bijlage I (appendix I): op deze lijst staan dieren en planten die onder andere door de internationale handel met uitsterven bedreigd zijn. De soorten die op deze lijst voorkomen mogen slechts onder zeer strikte voorwaarden verhandeld worden. Voor uit het wild onttrokken specimens kan enkel in uitzonderlijke omstandigheden een vergunning afgeleverd worden.

Bijlage II (appendix II): op deze lijst staan soorten die niet noodzakelijk op dit ogenblik met uitsterven bedreigd worden, maar in zo'n situatie dreigen verzeild te geraken indien de handel niet geregeld wordt. Op deze lijst staan ook de zogenaamde dubbelgangerssoorten. Deze soorten zijn opgenomen omdat ze sterk gelijken op andere CITES-soorten waardoor er eventueel verwarring (lees fraude) zou kunnen ontstaan.

Bijlage III (appendix III): deze lijst bevat soorten, waaraan een land waar zo'n soort voorkomt, bescherming wil bieden om te voorkomen dat deze door de handel uitsterft in dat land.

Bron: CNN 28 april 2002

EEN REIS IN DE NATUUR.

Verslag algemene vergadering 28 juni
(organisatie werkgroep vijvers)
Rik Valcke

Zoals men reeds gewend is van Gilbert, opent hij stipt op het voorziene uur de vergadering en verwelkomt hij de twintig aanwezigen. Na nog wat info en mededelingen gaan we van start.

Deze avond worden er een drietal documentaires op het grote scherm geprojecteerd.

De blauwe planeet. We gaan mee in een speciaal ontworpen duikboot die tot op een diepte van 900 meter kan afdalen. De druk is er meer dan honderd keer hoger dan aan het oppervlak. Aangezien dit gebied nog maar weinig door mensen bezocht werd, worden dan ook telkens nieuwe dieren ontdekt die zich verbazingwekkend aan deze extreme omstandigheden hebben aangepast. Opvallend is dat de meeste bijna doorzichtig zijn. Het is er moeilijk leven in de bijna duisternis. Toch hebben deze dieren zich daaraan aangepast en heel eigenaardige vangtechnieken ontwikkeld om te overleven. We zien monsterachtige diepzeevissen met enorme lange scherpe tanden. Anderen hebben dan weer een bek die zo groot is dat er een evengrote prooi in kan. De kleinere dieren die meestal de prooi van de rovers worden, hebben ook op hun beurt weer eigen verdediging- of verdwijntechnieken ontwikkeld. Bij een duik tot op 1500 meter zien we nog maar recent ontdekte dieren. Het is een wonder dat daar in deze extreem, donkere en koude omstandigheden toch nog dieren leven. Er zullen ongetwijfeld nog andere species ontdekt worden. Na deze film werd er een korte pauze ingelast.

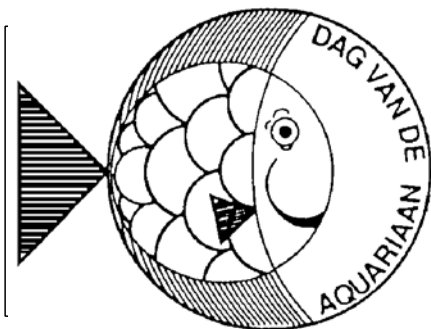
Libellen en waterjuffers. In deze tweede documentaire komen we weer boven water en dit in de leefwereld van de libellen en waterjuffers. We zien de volledige ontwikkeling en levensloop van deze insecten. Heel fascinerend is het paringsritueel bij deze dieren. Welke acrobatische dans- en vliegbewe-

gingen ze maken om een vrouwtje ertoe te verleiden te paren. Soms gaan ze zo op in hun liefdesspel dat ze in een spinnenweb of een kikkerbek terecht komen met de dood tot gevolg. We zien aan de hand van gesimuleerde macrobeelden hoe de geslachtsgemeenschap verloopt. Heel eigenaardig is hoe het mannetje het vrouwtje vastgrijpt met zijn achterlijf om zo te kunnen paren. De insecten zijn dan tijdelijk onafscheidbaar verbonden en kunnen zelfs dan nog rondvliegen zonder met elkaar te haperen. Na het paren zijn ze zodanig uitgeput dat meestal de dood erop volgt. Ook in hun leefwereld liggen overal vijanden op de loer. De mannetjes onderling vechten soms hevige territoriumgevechten uit. Kikkers die de insecten vangen worden op hun beurt weer gevangen door adders en zo gaat de voedselketen rond. Eten om gegeten te worden.

Kameleons. Ikzelf heb deze dieren al altijd de meest fascinerende gevonden uit de reptielenwereld. Het is toch fantastisch hoe ze van kleur kunnen veranderen naar gelang hun gemoedstoestand. We zien hoe geduldig en onbeweeglijk ze zitten te wachten totdat een prooi dicht genoeg genaderd is om deze te kunnen vangen met hun lange kleverige tong. Alleen hun uitpuilende geschubde oogbollen bewegen, elk in een andere richting, speurend naar prooi. Bij het paren toveren de mannetjes ook weer de mooiste kleuren tevoorschijn. Kameleons leggen eieren en we zien hoe de jongen uitkomen. Ze hebben bij de geboorte een dooierzak die al na de eerste dag opgebruikt is. Vanaf dan moeten ze al op zoek naar insecten. Al vanaf hun eerste levensminuten moeten ze opletten voor vijanden die ook hier overal kunnen opduiken en dit gaat van reuzespinnen tot andere roofdieren. Ook de mannetjes verdedigen een territorium en wanneer er een indringer is zien we de meest fantastische kleurcombinaties. Soms lukt het om met dit kleurspel de indringer te verdrijven maar ook omgekeerd. Het mannetje dat zich gewonnen moet geven verandert in zwart. Ook wanneer er andere vijanden naderen kan de kameleon allerlei kleuren aannemen en zichzelf opblazen en allerlei monsterlijke vormen aannemen om zo de vijand af te schrikken en met resultaat. Daarbij sist hij als een slang met een wijd opengesperde bek. Hij kan zich ook zo dun maken dat hij op een plat blad lijkt en zich verstoppen achter een tak. Denk maar aan Tante Sidonia, die kan dat ook.

Om 22u10 was het afgelopen en Gilbert dankte de aanwezigen voor hun belangstelling. Ook nog een woord van dank aan Luc Vangeluwe voor het bezorgen van de video's.

De vijverwerkgroep wenst alle leden een mooie, deugddoende vakantie toe.

DAG VAN DE AQUARIAAN

Thema 2002 = Jeugd en Aquaristiek.

Waar? In het Centrum de Brouckere, Aartrijkestraat 6, 8820 Torhout
tel: 050/22.11.50 fax: 050/22.27.90
e-mail: CCdb.Torhout@pophost.cevi.be

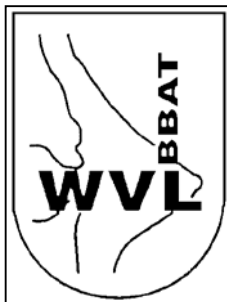
Wanneer? Weekend 7 & 8 september, doorlopend van 10u00 tot 19u00

Toegangsprijs: gratis

Organisatie: BBAT-West

Internet: <http://members.tripod.com/bbat-west/dvda/>

De organisator BBAT-West...Wie is dat?

BBAT-West is de West-Vlaamse federatie van de BBAT (Belgische Bond voor Aquarium- en Terrariumkunde vzw). Ze beoogt de samenwerking tussen alle West-Vlaamse aquarium- en terrariumverenigingen.

Het houden en verzorgen van vissen heeft de mensheid altijd al bezig gehouden. Meesters in die kunst waren zeker de Chinezen die goudvissen verzorgden en kweekten in porseleinen vazen. De Romeinen hielden vissen in zogeheten "vivaria", de voorloper van onze tuinvijver...

WAAROM EEN DAG VAN EN VOOR DE AQUARIAAN?

Daar zijn zes goede redenen voor:

- ☛ Te dikwijls hoort men dat een aquarium een "moeilijke" en vooral "dure" hobby is. Daar hebben wij maar één antwoord op: informeer je vooraf! Op een dergelijk weekend is alle kennis onder één dak te raadplegen. *
- ☛ Technologische vernieuwing is nu voor elke liefhebber beschikbaar. De aquariaan heeft nu beter materiaal dan ooit te voren dat hem toelaat de volle aandacht te richten op het optimaal verzorgen van zijn vissen en planten.
- ☛ Vallen en opstaan is niet meer van deze tijd! Het zelf eens op je eentje proberen en zien of het lukt, is geen goed uitgangspunt. Liefhebbers verenigen zich in clubs waar het uitwisselen van ervaringen een niet in te schatten voorsprong geeft! Er is altijd een club ook in jouw regio.
- ☛ De wetgeving in verband met het welzijn der dieren is duidelijk. Iedereen die levende dieren verzorgt is verantwoordelijk voor het welzijn ervan. Een aquariaan is, meer nog dan de gewone burger, gevoelig hiervoor. Kennis over de juiste levenswijze van vissen en planten is van het grootste belang.
- ☛ In 2002 staan vermoedelijk tussen de 12.000 en 15.000 aquaria in onze Vlaamse interieurs opgesteld. De liefhebberij rond het gezelschapsaquarium of het speciaal aquarium is één van de meest boeiende hobby's die thuis door het hele gezin kan mee beleefd worden.
- ☛ Het is onze plicht de jeugd te tonen hoe men in 2002 te werk gaat in de aquarium- en terrariumliefhebberij.

(*) Vorige editie bracht meer dan 4.000 bezoekers in Oostende.

Nu kozen wij voor een doorlopend weekend, in Torhout met als thema "Jeugd en aquaristiek".

Zie ook http://members.tripod.com/bbat-west/dvda/jeugd_aquaristiek.htm

JE BENT JONG EN JE WIL WEL WAT...

Ben je jong en geïnteresseerd in aquaristiek? Dan kom je zeker aan je trekken op de Dag van de Aquariaan. In de jeugdhoek krijg je een aquarium van 50x50x50 ter beschikking die je naar eigen smaak kunt inrichten, al dan niet met de hulp van ouders of vrienden. Het aquarium mag ook gebruikt worden als terrarium, paludarium of vivarium.

Op de Dag zelf worden de mooiste creaties beloond met een boek en de titel van "Junior aquariaan van het jaar".

Dus, ben je tussen 5 en 15 jaar en je wil meedoen, dan kun je inschrijven bij Carine Verlinden, Lissewegsesteenweg 17, 8380 Brugge. Telefoonnummer is 050/545302.

Aquaristiek is "actief" bezig zijn met milieubescherming.

Te vaak en meestal met verkeerde berichtgeving lees je over dood aangekomen dieren uit exotische landen, dieren die op cites-lijsten staan, of beschermd zijn en toch verhandeld worden...

Binnen de aquaristiek zijn wij als liefhebbers reeds meer dan veertig jaar kwekers van onze eigen vissen en planten. Met deze ingesteldheid eisen wij dat zowel ons eigen milieu als de fauna en de flora van exotische exportgebieden gerespecteerd wordt.

Kweekfarms zijn, ter plaatse in die exotische gebieden, een bron van werkgelegenheid geworden voor de plaatselijke bevolking en zijn de beste waarborg voor een duurzame omgang met de schoonheden die onze natuur kan bieden.

De "DAG VAN DE AQUARIAAN" biedt onder één dak complete INFORMATIE over alles wat met de aquaristiek te maken heeft.

Verenigingen aangesloten bij B.B.A.T.-West, de WEST-VLAAMSE FEDERATIE VAN DE BELGISCHE BOND VOOR AQUARIUM - EN TERRARIUMHOUDERS zijn actief deelnemer als organisatie.

WAT KAN JE ZIEN OP DE DAG VAN DE AQUARIAAN??

1. Het aquarium:

De behuizing van vissen en planten. Informatie omtrent biotoopnabootsing en opbouw. Er worden doorlopend demonstraties gegeven over het snijden en verlijmen van glas tot een gebruiksklaar aquarium.

2. Het water:

Water is het essentieel leefmilieu van onze vissen. Zonder kennis van enkele elementaire begrippen kan de aquariaan heel wat tegenslagen oplopen, vandaar dat ook rond dit thema informatie verstrekt wordt.

Aquariumwater wordt ter plaatse ontleed en onderzocht op hardheid, zuurgraad, enz.

3. De filtering:

Water vervuult en moet dus geconditioneerd worden om als leefmilieu voor de dieren te kunnen dienen. Diverse filtermethodes worden toegelicht, gaande van het mechanisch filter in al zijn aspecten tot het biologisch filter dat gebruik maakt van de werking der bacteriën voor het in stand houden van de waterkwaliteit.

4. De verlichting:

Zonder licht is slechts weinig leven mogelijk. Hoe dit licht moet aangewend worden op het aquarium wordt door deskundigen uitgelegd.

5.a De vijver:

De tuinvijver is niet meer weg te denken binnen onze liefhebberij. Vooral het plezier die je kan beleven aan een "natuurlijk biotoopje in de tuin" spreekt velen aan. Er wordt deze keer ook aandacht geschonken aan de sfeerverlichting bij de vijver.

5.b Vijver - fototentoonstelling:

Op de DVDA wordt een fototentoonstelling georganiseerd met als thema "Tuinvijvers".

Zie http://members.tripod.com/bbat-west/dvda/foto_wedstrijd.htm

6. De nakweek:

Met een zeer representatieve stand wordt aangetoond welke facetten de belangrijkste rol spelen bij de kweek van vissen. Hoe het jongbroed opkweken, welk voedsel, hoe voederen, enz.

7. Het zeeaquarium:

Hoe een rifaquarium tot stand komt, onderhouden en gefilterd wordt, wordt ter plaatse uiteengezet, met behulp van didactisch materiaal en recente video-beelden van eigen leden.

8. Een koi-stand:

Niemand minder dan Louis Van Reuzel komt er vertellen en informeren over de koi's in de vijver. Alles en nog veel meer over "De keizer van de vijver!"

9. Documentatie en informatie:

Boeken en tijdschriften zijn zeer belangrijk in onze liefhebberij. Daarom wordt een ruim assortiment gespecialiseerde literatuur voorgesteld. De bbat boekendienst en de dienst buitenlandse tijdschriften zal aanwezig zijn. Op het lokale vlak beschikt elke club ook over een eigen clubblad.

10. Tentoonstelling:

Een twintigtal aquaria en enkele terraria zullen opgesteld staan in een sfeervolle omgeving. Je kan er met al uw vragen terecht!

DE BEREIKBAARHEID

Met de trein: Spoorwegstation op de lijn Brugge - Kortrijk.

Te voet: Zaal De Brouckere, is op 200m van het stadscentrum van Torhout, of op 400m van het spoorwegstation van Torhout.

Met de auto: Via de E403 (ex-A17) afrit Ruddervoorde, richting Zedelgem tot de N60 Brugge Torhout. Richting centrum volgen. Ruime parkeergelegenheid in de omgeving.

Contactadressen DVDA:

Joris Diopere, Leiestraat 2a, 8820 Torhout
diopere@pi.be - Tel 056/21.19.73

Lucien Surmont, Prins Albertlaan 60, 8870 Izegem
vercruyssejp@skynet.be - Tel 051/30.75.47

Contact met een aangesloten vereniging?

ACB Brugge: 050/39.00.67

Aquatropica Kortrijk: 056/21.09.06

Brugse Aquariumvrienden: 050/31.23.79

Danio Rerio Izegem: 051/30.75.47

Exotica Roeselare: 051/20.67.31

Minor Menen: info 056/51.29.37

Oostende Platy: 059/80.04.53

Skalaar Torhout: 050/21.19.73

Siervis Brugge: 0494/33.11.76

Tropica Tielt: 051/40.25.99

Praktische informatie: Wie doet wat?

ACB Brugge:

Jeugd en aquaristiek + Internet

Aquatropica Kortrijk:

Zeeaquaristiek + artemia kweken

Brugse Aquariumvrienden:

Welke vissen bij welke ? Biotoop of gezelschap?

Danio Rerio Izegem:

Vernieuwde filterstand + glassnijden

Exotica Roeselare:

Verlichting, watermetingen en achterwanden

Minor Menen:

Algemene informatie

Oostende Platy:

Planten voor het aquarium

Skalaar Torhout:

Voedseldieren en voeding voor aquariumvissen

Vijervissen en vijverplanten

Siervis Brugge:

Levendbarende vissen

**TE KOOP:
WEGENS VERHUIS!!!**

ZEE AQUARIUM.

Afmetingen 160x60x70 + effen zwart meubel met vier schuifdeuren + sump

140kg. levend steen

HQI 10.000K 2x250W ... geen blauw licht! + 1 TL

Kalkreaktor - SCHURAN Junior, eiwit afschuimer - ATK, 3 x Tunze pompen (2.400 L), 2 x Eheim pompen (1.250 L), interval - Tunze, niveaugelaar - Tunze, pH-meter - Tunze, zeovitfilter, osmose-apparaat.

Alle nodige testers: + vele nodige plasticrecipiënten, zoutmeter (areometer), Teco-koeler

Vissen:

twee *Amphiprion percula*, één *Pseudochromis fridmani*, één *Pseudochromis springeri*, vijf *Chromis viridis*, één *Salarias fasciatus*, één *Ctenochaetus strigosus*, één *Zebrasoma veliferum*.

Ongewervelden:

Acropora's, *Discosoma*, *Blastomussa*, *Caulastrea*, *Euphillia*, *Goniopora*, *Lobophyllia*, *Merulina*, *Montipora*, *Pachyclavularia*, *Pectinia*, *Pocillopora*, *Porites*, *Protopalithoa*, *Psammocora*, *Rumphella*, *Seriatopora*, *Stylophora*, *Sarcophyton*, *Sinularia*, *Xenia umbelata*

Alles in perfecte staat: opgestart twee jaar terug: bepaalde apparaten 6 maanden oud!! Ongewervelden in exclusieve kleuren.

Te bezichtigen in Brugge na afspraak
gsm: 0496/93.55.82 - Roland Schollaert

De werkgroep Zeewater

**nodigt iedereen uit op
vrijdag 13 september om 20.00 uur in de "De Klokke"**

voor een zeer informatieve vergadering voor alle zeeaquarianen. De slogan die bij een ZWAVELFILTER wordt gebruikt is krachtig, vleidend, ambitieus en nog veel meer dan dat :

Nooit meer nitraatproblemen...

Geen osmosewater meer nodig...

Geen kalkreactor meer nodig...

met:

DE ZWAVELFILTER

Het is altijd de bedoeling bij Aquatropica om jullie goed te informeren vooral bij nieuwe stromingen binnen de zeeaquaristiek. Weinigen hebben reeds ervaring met een ZWAVELFILTER en toch wordt er in tijdschriften en op forums op internet behoorlijk over geroddeld.

Wij hebben Willy Bellen uitgenodigd, de drijvende kracht bij zeeaquariumvereniging Sabella uit Hasselt. Hij zal ons op eenvoudig wijze duidelijk maken waarom en voor wie een zwavelfilter een aanwinst kan zijn, hoe het werkt en gebruikt moet worden.

Een zwavelfilter is geen zoveelste bouwsel van een firma die duur op de markt gebracht wordt. Het is een principe die al jaren oud is en nu tot zijn recht komt.

Graag allen aanwezig voor informatie die je nergens elders kan uitgelegd vinden: Bij Aquatropica kijken we altijd richting toekomst!

Een organisatie van de werkgroep zeewater

Donald

BESTE LEDEN VAN AQUATROPICA

het is zover!!

Op **maandagavond 30 september** om 20 u is er een speciale bestuursvergadering ingericht door Aquatropica. Hierop ben jij ook uitgenodigd indien je op de één of andere manier je steentje wil bijdragen op ons komend INFOWEEKEND!

We weten wel het is nog veraf... of niet soms? Zaterdag 2 en zondag 3 november in het Groeningheem... en dan is het zover.

Wat bespreken we?

Gilbert Lapere heeft reeds behoorlijk wat plannen ter beschikking en zelfs de Stad Kortrijk op kosten gejaagd om de turnzaal van het Groeningheem om te toveren tot minitontoonstelling + informatiebalie + praatcafé + projectieruimte...en dan vergeet ik nog de plannen van de werkgroep vijvers, om een echte vijver aan te leggen!!

Er zijn reeds afspraken gemaakt en nu moeten we de puzzel in elkaar passen. Plaatsen van de onderstellen, verduisteren van de ruimte, schilderen, affiches verspreiden, openingsreceptie, genodigden, stand met informatie bemannen of bevrouwen... en alles nadien afbreken! We moeten vele kleine zaken afspreken.

Samen maken we er iets moois van... elke vijf jaar zijn we dat verschuldigd aan de bevolking, aan de aquaristiek en aan onze liefhebberij!! Geef uw werkgroep een nieuwe impuls!

Je bent van harte welkom op maandagavond 30 september, in het Groeningheem aan de bar en dat om 20 u stipt!

Secretaris Aquatropica
Donald Samyn

AGENDA WERKGROEPEN

ZOETWATER

27 september

30 september

Speciale bestuursvergadering. Open voor iedereen die wil meewerken aan ons Infoweekend. Meer info op p.31

29 november

ZEEWATER

13 september

De zwavelfilter. Meer info op p.30

30 september

Speciale bestuursvergadering. Meer info op p.31

15 november

Discussieavond voor alle zeeaquarianen

20 december

Nieuwe diareeks door Daan Delbare

VIJVERS

30 september

Speciale bestuursvergadering. Open voor iedereen die wil meewerken aan ons Infoweekend. Meer info op p.30

25 oktober

13 december

De redactie is niet verantwoordelijk voor foutieve vermeldingen